

Vandmiljø og landbrug

Siden 1985 har vi gennem en række handlingsplaner arbejdet på at mindske udledningen af næringssalte til fjorde og havområder, og Danmarks vandmiljø har fået det bedre. Men som nævnt side 52 lever vi endnu ikke op til Vandrammedirektivet. I dag udledes der 57.000 t N til vores vandløb pr. år, omkring 90 % stammer fra landbruget. Ifølge forskerne skal vi ned på 42.000 t pr. år for at opnå 'god økologisk tilstand'.

I 2012 skulle stort set alle vandløb have haft en 10 m bred dyrknings-, gødnings- og giftfri zone – en såkaldt randzone. Sådanne zoner fungerer som passage for dyr og planter. Desuden skulle den første af de såkaldte Vandplaner vedtages i Folketinget, de handler om hvordan vandløbene skal vedligeholdes for at opnå de fastsatte kvalitetskrav. Den første plan skulle egentlig have været vedtaget i 2009 og gælde til 2015 hvor kravene skulle være opfyldt, men så langt var man altså ikke nået. Pga. klager fra landbruget blev loven om randzoner imidlertid ændret og udskudt til august 2014 så den nu kun skulle gælde de vandløb og søer som i forvejen har 2 m randzoner, allerede er beskyttet af naturbeskyttelsesloven eller er offentlige.

Vandplanerne eller Vandområdeplanerne skulle have været vedtaget lige før jul 2015. I stedet fik vi i begyndelsen af 2016 en 'landbrugspakke'. Den indebærer fjernelse af tvungne randzoner, dog bevares de nævnte 2 m-bræmmer langs vandløbene. Desuden får landbruget bl.a. tilladelse til at gøde mere. Med landbrugspakken forventes det at udledningen kommer op på 63.000 t pr. år frem til 2021. Udledningen kan dog mindskes, dels vha. frivillige tiltag hvor landmænd udlægger vådområder og rejser skov, og dels med såkaldt målrettet regulering hvor jorde med mindre N-tab kan gødes mere, mens jorde med risiko for høj N-udvaskning skal gødes mindre end nu. En målrettet regulering er ud fra et biologisk synspunkt ganske fornuftig, men man tager dog først hul på den i 2019. De målsætninger for vandkvalitet som vi oprindeligt skulle have nået i 2015 er udskudt til 2027. Kun tiden kan vise om vi når dem.

Marianne Frøsig, juni 2016.